

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Turbina: filmová adaptace románu Karla Matěje Čapka-Choda

Jméno autora: Hedvika Šmídová, MBA

Předmět a cíl práce:

Práce má kvalitně vymezené zadání (na s. 2). Má být zaměřena na otázku po způsobu převedení románu do filmové formy. Jejím cílem je prověřit tezi, že vlastní filmová forma Vávrovy adaptace románu vychází ze zvýznamnění právě těch prvků předlohy, které mohou být plněji vyjádřeny specifickým filmovým jazykem. Zadání se přitom odvolává na pojetí filmové adaptace v díle Petra Bubeníčka.

Toto vymezení klade v první řadě nárok na porozumění filmové formě. Zde se nabízí přímá možnost opřít se o neoformalistický přístup Davida Bordwella a Kristin Thompsonové, který je souhrnně prezentován zejména v knize Umění filmu: Úvod do studia formy a stylu.

Zadání práce dále předpokládá zohlednění Bubeníčkovy koncepce orientované zejména naratologicky s odůvodněním, že příběh může být vyprávěn verbálně i audiovizuálně, takže teorie narativu umožňuje interdisciplinaritu a otevírá možnosti tvůrčího dialogu mezi zkoumáním literatury a filmu. Na tomto základě je pak možné hodnotit např. to, zda se jedná o adaptaci „otevřenou“ nebo „uzavřenou“.

Výsledný text však podle názoru oponenta výše zmíněné nároky dostatečně nesplňuje.

Argumentační linie:

Bc. práce předkládá spíše popis než analýzu nebo dokonce interpretaci zkoumaných děl, takže nakonec není jasné, podle jakého kritéria má filmovou adaptaci hodnotit. Pokud není jasné vymezeno, z jakého hlediska má bc. práce filmovou adaptaci posuzovat (zda z hlediska narativních struktur, z hlediska možností uměleckých rozhodnutí z filmového jazyka, nebo případně z hlediska interpretace implicitního významu a vztahu fikčního světa díla k naší lidské existenci), potom může výsledný text působit nesourodě a takto prezentovat jednotlivé postřehy. Že k tomu došlo, dokládá podle názoru oponenta i to, že „teorie filmové adaptace“ je začleněna až do bodu 3.3. To, co by mělo být základem celé práce, je prezentováno jako jeden z fragmentů.

Formální úroveň práce:

Z formálního hlediska oponent považuje za nejvíce problematickou kapitolu 3.4 Literární a filmové prostředky. Ztvárnění bodu 3.4.1 a počáteční pasáže 3.4.2 (vše na s. 27) se mu jeví jen jako obtížně akceptovatelné. Prostý výčet, který není zasazený do širšího textu a který tvoří celý bod 3.4.1 svou formou snad odpovídá podkladům k referátu nebo prezentaci, ale jen těžko celé dílčí podkapitole kvalifikační práce. Z formálního hlediska navíc chybí odkaz na literaturu, ze které poměrně silná tvrzení vycházejí.

Z formálního hlediska se jako nevhodné může jevit zpracování některých podkapitol v praktické části práce, zejména 5.1 (5.1.1 a 5.1.2 na s. 38). Forma celé podkapitoly 5.2 se také jeví jako problematická a pro text bc. práce nevhodná (užívání typografických značek apod.), viz s. 40.

Nevhodné, resp. zbytečné, je také užívání citace pro obecně známá tvrzení; tak je na s. 18 přímo citováno (navíc z populárně-naučné knihy): „V noci ze 14. na 15. března 1939 byl do Berlína pozvaný československý prezident Hácha postaven Hitlerem před hotovou věc. K německé agresi už v této chvíli chybělo jen několik hodin a jednotky wehrmachtu byly v pohybu.“

Jazyková úroveň práce:

Problematickou může být absence odborného stylu v praktické části, např. na s. 34: „Řekla jsem si, že když musím vymyslet něco jiného, tak bych chtěla, aby to nebylo jen vytvoření projektu pro splnění bakalářské práce, ale aby to mělo vyšší smysl a hlavně, aby to bylo užitečné.“

Jinak je jazyková úroveň odpovídající, gramatické nedostatky se vyskytují v únosné míře a objevují se jen zřídka (např. na s. 26: „Otakar Vávra využil filmové prostředky k tomu, aby film byl možný natočit v předepsané časové délce...“).

Celkové hodnocení:

Navzdory uvedeným nedostatkům lze pozitivně hodnotit některé postřehy, které se týkají tvůrčího využití filmového stylu v adaptaci románu Turbina (zejména na s. 27 nahoře a na s. 28–30). S přihlédnutím k náročnosti tématu se oponent domnívá, že by v případě úspěšné obhajoby mohla předložená práce splňovat minimální požadavky kladené na kvalifikační práci bakalářského stupně studia.

V Hořiněvsi 12. května 2023

doc. Jan Hojda, Th.D.